

ภาคผนวก

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๓๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามบทบัญญัติในส่วนนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนกับออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับ

(๑) การยื่นคำขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียน

(๒) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน การขอตรวจเอกสาร การคัดสำเนาเอกสาร และค่าธรรมเนียมการขอให้นายทะเบียนดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับมูลนิธิรวมทั้งการยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าว

(๓) แบบบัตรประจำตัวของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) การดำเนินกิจการของมูลนิธิและการทะเบียนมูลนิธิ

(๕) การอื่นใดเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๒๒ การเรียกเอาค่าเสียหายนั้น ได้แก่เรียกค่าสินไหมทดแทน เพื่อความเสียหายเช่นที่ตามปกติ ย่อมเกิดขึ้นแต่การไม่ชำระหนี้

เจ้าหนี้จะเรียกค่าสินไหมทดแทนได้ แม้กระทั่งเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่พฤติการณ์พิเศษหากว่าคู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้คาดเห็นหรือควรจะได้คาดเห็นพฤติการณ์เช่นนั้นล่วงหน้าก่อนแล้ว

มาตรา ๓๗๐ ถ้าสัญญาต่างตอบแทนมีวัตถุประสงค์ที่ประสงค์เป็นการก่อให้เกิดหรือโอนทรัพย์สินในทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง และทรัพย์สินนั้นสูญหรือเสียหายไปด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะโทษลูกหนี้มิได้ไซ้ ท่านว่าการสูญหรือเสียหายนั้นตกเป็นพับแก่เจ้าหนี้

ถ้าไม่ใช่ทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง ท่านให้ใช้บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนี้บังคับแต่เวลาที่ทรัพย์สินนั้นกลายเป็นทรัพย์สินเฉพาะสิ่งตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๕๕ วรรค ๒ นั้นไป

มาตรา ๓๗๔ ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งทำสัญญาตกลงว่าจะชำระหนี้แก่บุคคลภายนอกไซ้ ท่านว่าบุคคลภายนอกมีสิทธิจะเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้โดยตรงได้

ในกรณีดังกล่าวมาในวรรคต้นนั้น สิทธิของบุคคลภายนอกย่อมเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่แสดงเจตนาแก่ลูกหนี้ว่าจะถือเอาประโยชน์จากสัญญานั้น

มาตรา ๔๕๐ ผู้ใจจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

มาตรา ๔๕๑ อันว่าซื้อขายนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงว่าจะใช้ราคาทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขาย

มาตรา ๔๕๒ การซื้อขายสังหาริมทรัพย์ ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นโมฆะ วิธีนี้ให้ใช้ถึงซื้อขายเรือมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ทั้งซื้อขายแพและสัตว์พาหนะด้วย

สัญญาจะขายหรือจะซื้อ หรือค้ำประกันในการซื้อขายทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายผู้ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ หรือได้วางประจำไว้ หรือได้ชำระหนี้บางส่วนแล้ว จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนี้ ให้ใช้บังคับถึงสัญญาซื้อขายสังหาริมทรัพย์ซึ่งตกลงกันเป็นราคาสองหมื่นบาท หรือกว่านั้นขึ้นไปด้วย

มาตรา ๔๕๓ ค่าฤชาธรรมเนียมทำสัญญาซื้อขายนั้น ผู้ซื้อ ผู้ขายพึงออกใช้เท่ากันทั้งสองฝ่าย

มาตรา ๔๕๔ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายนั้น ย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่ขณะเมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายกัน

มาตรา ๔๕๕ ผู้ขายจำต้องส่งมอบทรัพย์สินซึ่งขายนั้นให้แก่ผู้ซื้อ

มาตรา ๔๕๖ การส่งมอบนั้นจะทำอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้สุดแต่ว่าเป็นผลให้ทรัพย์สินนั้นไปอยู่ในเงื้อมมือของผู้ซื้อ

มาตรา ๔๕๗ ถ้าในสัญญากำหนดว่าให้ส่งทรัพย์สินซึ่งขายนั้นจากที่แห่งหนึ่งไปถึงอีกแห่งหนึ่งไซ้ ท่านว่าการส่งมอบย่อมสำเร็จเมื่อได้ส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขนส่ง

มาตรา ๔๕๘ ในกรณีที่ทรัพย์สินซึ่งขายนั้นชำรุดบกพร่องอย่างหนึ่งอย่างใด อันเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่ประโยชน์อันมุ่งจะใช้เป็นปกติก็ดี ประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสัญญาก็ดี ท่านว่าผู้ขายต้องรับผิดชอบ

ความที่กล่าวมาในมาตรานี้อยู่มิใช่ได้ ทั้งที่ผู้ขายรู้อยู่แล้วหรือไม่รู้ว่าการขาดบกพร่อง
มีอยู่

มาตรา ๔๗๓ ผู้ขายย่อมไม่ต้องรับผิดชอบในกรณีดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) ถ้าผู้ซื้อได้รู้อยู่แล้วแต่ในเวลาซื้อขายว่ามีความชำรุดบกพร่อง หรือควรจะ
เช่นนั้นหากได้ใช้ความระมัดระวังอันจะพึงคาดหมายได้แต่วิญญูชน

(๒) ถ้าความชำรุดบกพร่องนั้นเป็นอันเห็นประจักษ์แล้วในเวลาส่งมอบ และผู้ซื้อรับเอา
ทรัพย์สินนั้นไว้โดยมิได้อิดเอื้อน

(๓) ถ้าทรัพย์สินนั้นได้ขายทอดตลาด

มาตรา ๔๗๕ หากว่ามีบุคคลผู้ใดมาก่อนการรับกวนขัดสิทธิของผู้ซื้อในอันจะครอง
ทรัพย์สินโดยปกติสุข เพราะบุคคลผู้นั้นมีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่ได้ซื้อขายกันนั้นอยู่ในเวลาซื้อขาย
ก็ดี เพราะความผิดของผู้ขายก็ดี ท่านว่าผู้ขายจะต้องรับผิดชอบในผลอันนั้น

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๒๒ การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบ การจัดหา หรือการใช้สินค้าหรือบริการ

ข้อความดังต่อไปนี้ ถือว่าเป็นข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคหรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม

(๑) ข้อความที่เป็นเท็จหรือเกินความจริง

(๒) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการสถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริง หรือไม่ก็ตาม

(๓) ข้อความที่เป็นการสนับสนุนโดยตรงหรือโดยอ้อมให้มีการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรม หรือนำไปสู่ความเสื่อมเสียในวัฒนธรรมของชาติ

(๔) ข้อความที่จะทำให้เกิดความแตกแยกหรือเสื่อมเสียความสามัคคีในหมู่ประชาชน

(๕) ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อความที่ใช้ในการโฆษณาที่บุคคลทั่วไปสามารถรู้ได้ว่าเป็นข้อความที่ไม่อาจเป็นความจริงได้โดยแน่แท้ ไม่เป็นข้อความที่ต้องห้ามในการโฆษณาตาม (๑)

มาตรา ๒๓ การโฆษณาจะต้องไม่กระทำด้วยวิธีการอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ หรืออันอาจก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและคณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้กำหนดให้สินค้านั้นเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากตาม มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจออกคำสั่งดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้การโฆษณานั้นต้องกระทำไปพร้อมกับคำแนะนำหรือคำเตือนเกี่ยวกับวิธีใช้หรืออันตราย ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนด ทั้งนี้ โดย

คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะกำหนดเงื่อนไขให้แตกต่างกันสำหรับการ โฆษณาที่ใช้สื่อ โฆษณาต่างกันได้

(๒) จำกัดการใช้สื่อโฆษณาสำหรับสินค้านั้น

(๓) ห้ามการโฆษณาสินค้านั้น

ความใน (๒) และ (๓)ให้นำมาใช้บังคับแก่การโฆษณาที่คณะกรรมการว่าด้วยการ โฆษณาเห็นว่าการใช้หรือประโยชน์ของสินค้านั้นขัดต่อนโยบายทางสังคมศีลธรรมหรือวัฒนธรรม ของชาติด้วย

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าสินค้าหรือบริการใด ผู้บริโภคจำเป็นต้องทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพ ฐานะ และรายละเอียดอย่างอื่นเกี่ยวกับผู้ ประกอบธุรกิจด้วย คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจกำหนดให้การโฆษณาสินค้าหรือ บริการนั้นต้องให้ข้อเท็จจริงดังกล่าวตามที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนดได้

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าข้อความในการโฆษณา โดยทางสื่อโฆษณาใด สมควรแจ้งให้ผู้บริโภคทราบว่าข้อความนั้นเป็นข้อความที่มีความมุ่งหมาย เพื่อการโฆษณา คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามีอำนาจกำหนดให้การโฆษณาโดยทางสื่อ โฆษณานั้นต้องมีถ้อยคำชี้แจงกำกับให้ประชาชนทราบว่าข้อความดังกล่าวเป็นการโฆษณาได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาจะกำหนดเงื่อนไขอย่างไรให้ต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืน มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔(๑) หรือมาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณามี อำนาจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(๑) ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการโฆษณา

(๒) ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการโฆษณา

(๓) ห้ามการโฆษณาหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการโฆษณา

(๔) ให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้บริโภคที่อาจเกิดขึ้นแล้วตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนด

ในการออกคำสั่งตาม (๔) ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณากำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภคประกอบกับความสุจริตในการกระทำของผู้กระทำการ โฆษณา

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาามีเหตุอันควรสงสัยว่าข้อความใดที่ใช้ในการโฆษณาเป็นเท็จหรือเกินความจริงตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑) ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้กระทำการโฆษณาพิสูจน์เพื่อแสดงความจริงได้

ในกรณีที่ผู้กระทำการโฆษณาอ้างรายงานทางวิชาการ ผลการวิจัย สถิติการรับรองของสถาบันหรือบุคคลอื่นใด หรือยืนยันข้อเท็จจริงอันใดอันหนึ่งในการโฆษณา ถ้าผู้กระทำการโฆษณาไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าข้อความที่ใช้ในการโฆษณาเป็นความจริงตามที่กล่าวอ้าง ให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา มีอำนาจออกคำสั่งตามมาตรา ๒๗ ได้ และให้ถือว่าผู้กระทำการโฆษณา รู้หรือควรได้รู้ว่าข้อความนั้นเป็นความเท็จ

มาตรา ๒๙ ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดสงสัยว่าการโฆษณาของตนจะเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประกอบธุรกิจผู้นั้นอาจขอให้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนั้นก่อนทำการโฆษณาได้ ในกรณีนี้คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา จะต้องให้ความเห็นและแจ้งให้ผู้ขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาได้รับคำขอ ถ้าไม่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาให้ความเห็นชอบแล้ว

การขอความเห็นและคำปวยการในการให้ความเห็นให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา กำหนด คำปวยการที่ได้รับให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การให้ความเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาตามวรรคหนึ่ง ไม่ถือว่าเป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาที่จะพิจารณาวินิจฉัยใหม่เป็นอย่างอื่นเมื่อมีเหตุอันสมควร

การใดที่ได้กระทำไปตามความเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาที่ให้ตามวรรคหนึ่ง มิให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญา

มาตรา ๓๕ ทวิ ในการประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการใด ถ้าสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการนั้นมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ หรือที่ตามปกติประเพณีทำเป็นหนังสือ คณะกรรมการว่าด้วยสัญญา มีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการนั้นเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญาได้

ในการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญา สัญญาที่ผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภคจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ข้อสัญญาที่จำเป็นซึ่งหากมิได้ใช้ข้อสัญญาเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคลี้ภัยเปรียบผู้ประกอบธุรกิจเกินสมควร

(๒) ห้ามใช้ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด และเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาจะให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดก็ได้

การกำหนดตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ ตี เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องใช้ข้อสัญญาใด หรือต้องใช้ข้อสัญญาใด โดยมีเงื่อนไขในการใช้ข้อสัญญานั้น ด้วยตามมาตรา ๓๕ ทวิ แล้ว ถ้าสัญญานั้นไม่ใช้ข้อสัญญาดังกล่าวหรือใช้ข้อสัญญาดังกล่าวแต่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ให้ถือว่าสัญญานั้นใช้ข้อสัญญาดังกล่าวหรือใช้ข้อสัญญาดังกล่าวตามเงื่อนไขนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๕ จัตวา เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดให้สัญญาของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาต้องไม่ใช้ข้อสัญญาใดตามมาตรา ๓๕ ทวิ แล้ว ถ้าสัญญานั้นใช้ข้อสัญญาดังกล่าว ให้ถือว่าสัญญานั้นไม่มีข้อสัญญาเช่นนั้น

มาตรา ๓๕ เบญจ คณะกรรมการว่าด้วยสัญญามีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงินได้

ในการประกอบธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงิน หลักฐานการรับเงินจะต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีรายการและใช้ข้อความที่จำเป็น ซึ่งหากมิได้มีรายการหรือมิได้ใช้ข้อความเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคลี้ภัยเปรียบผู้ประกอบธุรกิจเกินสมควร

(๒) ห้ามใช้ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด

การกำหนดตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด โดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ ฉ เมื่อคณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดให้หลักฐานการรับเงินของการประกอบธุรกิจที่ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงินต้องใช้ข้อความใด หรือต้องใช้ข้อความใดโดยมีเงื่อนไขในการใช้ข้อความนั้นด้วย หรือต้องไม่ใช้ข้อความใดตามมาตรา ๓๕ เบญจ แล้วให้นำมาตรา ๓๕ ตี และมาตรา ๓๕ จัตวา มาใช้บังคับแก่หลักฐานการรับเงินดังกล่าวโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ สัตต ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการโดยให้คำมั่นว่าจะทำสัญญารับประกันให้ไว้แก่ผู้บริโภค สัญญาดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้ประกอบธุรกิจหรือผู้แทน และต้องส่งมอบสัญญานั้นแก่ผู้บริโภคพร้อมกับการส่งมอบสินค้าหรือให้บริการ

ถ้าสัญญาตามวรรคหนึ่งทำเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปลภาษาไทยกำกับไว้ด้วย

มาตรา ๓๕ อัญญ ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ส่งมอบสัญญาที่มีข้อสัญญาหรือมีข้อสัญญาและแบบถูกต้องตามมาตรา ๓๕ ทวิ หรือส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องตามมาตรา ๓๕ เบญจ ให้แก่ผู้บริโภคภายในระยะเวลาที่เป็นทางปฏิบัติตามปกติสำหรับการประกอบธุรกิจประเภทนั้น ๆ หรือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาสุดแต่ระยะเวลาใดจะถึงก่อน

มาตรา ๓๕ นว ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดสงสัยว่าแบบสัญญาหรือแบบหลักฐานการรับเงินของตนจะเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประกอบธุรกิจผู้นั้นอาจขอให้คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาให้ความเห็นในแบบสัญญาหรือแบบหลักฐานการรับเงินนั้นก่อนได้ในกรณีนี้ให้นำมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าสินค้าใด อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้นได้ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการพิสูจน์โดย ผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้

ถ้าผลจากการทดสอบหรือพิสูจน์ปรากฏว่าสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคและกรณีไม่อาจป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากสินค้านั้นได้โดยการกำหนดฉลากตามมาตรา ๓๐ หรือตามกฎหมายอื่น ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามขายสินค้านั้น และถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจเปลี่ยนแปลงสินค้านั้นภายใต้เงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ ในกรณีที่สินค้านั้นไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หรือเป็นที่สงสัยว่าผู้ประกอบธุรกิจจะเก็บสินค้านั้นไว้เพื่อขาย

ต่อไป คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจทำลายหรือจะจัดให้มีการทำลายโดยผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้

ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วน ถ้าคณะกรรมการมีเหตุที่น่าเชื่อว่าสินค้าใดอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามขายสินค้านั้นเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้มีการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคร พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คดีผู้บริโภคร” หมายความว่า

(๑) คดีแพ่งระหว่างผู้บริโภครหรือผู้มีอำนาจฟ้องคดีแทนผู้บริโภครตามมาตรา ๑๕ หรือตามกฎหมายอื่น กับผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งพิพาทกันเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมายอันเนื่องมาจากการบริโภครสินค้าหรือบริการ

(๒) คดีแพ่งตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย

(๓) คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องพัวพันกันกับคดีตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) คดีแพ่งที่มีกฎหมายบัญญัติให้ใช้วิธีพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้บริโภคร” หมายความว่า ผู้บริโภครตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคร และให้หมายความรวมถึงผู้เสียหายตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยด้วย

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภครและให้หมายความรวมถึงผู้ประกอบการตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยด้วย

“ก.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

“เจ้าพนักงานคดี” หมายความว่า บุคคลที่เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครหรือสมาคมที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคร มีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีผู้บริโภครแทนผู้บริโภครได้โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟ้องและการดำเนินคดีแทนตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งให้ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้บริโภคให้ชัดเจน ในกรณีที่สมาคมเป็นผู้ฟ้องและมีการเรียกค่าเสียหาย ให้เรียกค่าเสียหายแทนได้เฉพาะแต่ผู้บริโภคที่เป็นสมาชิกของสมาคมนั้นในขณะยื่นฟ้องเท่านั้น

การถอนฟ้องหรือการประนีประนอมยอมความในคดีตามวรรคหนึ่งจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องมาแสดงต่อศาล และในกรณีขอถอนฟ้องศาลจะมีคำสั่งอนุญาตได้ต่อเมื่อเห็นว่าการถอนฟ้องนั้นไม่เป็นผลเสียต่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนรวม

ถ้าภายหลังที่ได้มีการยื่นฟ้องศาลแล้ว สมาคมผู้ยื่นฟ้องถูกเพิกถอนการรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินคดีต่อไป ถ้าศาลเห็นว่าผู้บริโภคนั้นอาจไม่ทราบถึงการถูกเพิกถอนการรับรองดังกล่าว ศาลจะมีคำสั่งให้แจ้งบุคคลดังกล่าวทราบโดยกำหนดระยะเวลาที่ต้องเข้ามาในคดีไปพร้อมด้วยก็ได้ บรรดากระบวนการพิจารณาที่ได้ทำไปก่อนเข้ามาในคดีให้มีผลผูกพันผู้บริโภคนั้นด้วย และหากบุคคลดังกล่าวไม่เข้ามาภายในเวลาที่กำหนด ให้ศาลมีอำนาจสั่งจำหน่ายคดีส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น

มาตรา ๒๘ ประเด็นข้อพิพาทข้อใดจำเป็นต้องพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการผลิต การประกอบ การออกแบบ หรือส่วนผสมของสินค้า การให้บริการ หรือการดำเนินการใด ๆ ซึ่งศาล เห็นว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่ในความรู้เห็น โดยเฉพาะของคู่ความฝ่ายที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจ ให้ภาระการพิสูจน์ในประเด็นดังกล่าวตกอยู่กับคู่ความฝ่ายที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจนั้น

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในกรณีที่มีกฎหมายใดบัญญัติเรื่องความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยไว้โดยเฉพาะ ซึ่งให้ความคุ้มครองผู้เสียหายมากกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ให้บังคับตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สินค้า” หมายความว่า สักริมทรัพย์ทุกชนิดที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อขาย รวมทั้งผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม และให้หมายความรวมถึงกระแสไฟฟ้า ยกเว้นสินค้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์อันเกิดจากเกษตรกรรมต่าง ๆ เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงไหม เลี้ยงผึ้ง เพาะเห็ด แต่ไม่รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากธรรมชาติ

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปปรุง แต่ง ประกอบ ประดิษฐ์ แปรสภาพ เปลี่ยนรูป ดัดแปลง คัดเลือก แบ่งบรรจุ แห่เยือกแข็ง หรือฉายรังสี รวมถึงการกระทำใด ๆ ที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้ได้รับความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย

“ความเสียหาย” หมายความว่า ความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยไม่ว่าจะเป็นความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ อนามัย จิตใจ หรือทรัพย์สิน ทั้งนี้ไม่รวมถึงความเสียหายต่อตัวสินค้าที่ไม่ปลอดภัยนั้น

“ความเสียหายต่อจิตใจ” หมายความว่า ความเจ็บปวด ความทุกข์ทรมาน ความหวาดกลัว ความวิตกกังวล ความเศร้าโศกเสียใจ ความอับอาย หรือความเสียหายต่อจิตใจอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

“สินค้าที่ไม่ปลอดภัย” หมายความว่า สินค้าที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุจากความบกพร่องในการผลิตหรือการออกแบบ หรือไม่ได้กำหนดวิธีใช้วิธี

เก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า รวมทั้งลักษณะการใช้งานและการเก็บรักษาตามปกติ
 ธรรมดาของสินค้าอันถึงคาดหมายได้

“ขาย” หมายความว่า จำหน่าย จ่าย แจก หรือแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์ทางการค้าและ
 ให้หมายความรวมถึงให้เช่า ให้เช่าซื้อ จัดหา ตลอดจนเสนอ ชักชวน หรือนำออกแสดงเพื่อการ
 ดังกล่าว

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า

(๑) ผู้ผลิต หรือผู้ว่าจ้างให้ผลิต

(๒) ผู้นำเข้า

(๓) ผู้ขายสินค้าที่ไม่สามารถระบุตัวผู้ผลิต ผู้ว่าจ้างให้ผลิต หรือผู้นำเข้าได้

(๔) ผู้ซึ่งใช้ชื่อ ชื่อทางการค้า เครื่องหมายการค้า เครื่องหมาย ข้อความหรือแสดงด้วย
 วิธีใด ๆ อันมีลักษณะที่จะทำให้เกิดความเข้าใจได้ว่าเป็นผู้ผลิต ผู้ว่าจ้างให้ผลิตหรือผู้นำเข้า

มาตรา ๕ ผู้ประกอบการทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบผู้เสียหายในความเสียหายที่เกิดจาก
 สินค้าที่ไม่ปลอดภัย และสินค้านั้นได้มีการขายให้แก่ผู้บริโภคแล้ว ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิด
 จากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบการหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๖ เพื่อให้ผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕ ผู้เสียหายหรือผู้มีสิทธิฟ้องคดี
 แทนตามมาตรา ๑๐ ต้องพิสูจน์ว่าผู้เสียหายได้รับความเสียหายจากสินค้าของผู้ประกอบการและ
 การใช้หรือการเก็บรักษาสินค้านั้นเป็นไปตามปกติธรรมดา แต่ไม่ต้องพิสูจน์ว่าความเสียหายเกิด
 จากการกระทำของผู้ประกอบการผู้ใด

มาตรา ๗ ผู้ประกอบการไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย
 หากพิสูจน์ได้ว่า

(๑) สินค้านั้นมิได้เป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย

(๒) ผู้เสียหายได้รู้อยู่แล้วว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หรือ

(๓) ความเสียหายเกิดขึ้นจากการใช้หรือการเก็บรักษาสินค้าที่ไม่ถูกต้องตามวิธีใช้ วิธี
 เก็บรักษา คำเตือน หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าที่ผู้ประกอบการได้กำหนดไว้อย่างถูกต้องและชัดเจน
 ตามสมควรแล้ว

มาตรา ๘ ผู้ผลิตตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างให้ผลิตไม่ต้องรับผิดชอบหากพิสูจน์ได้ว่าความไม่ปลอดภัยของสินค้าเกิดจากการออกแบบของผู้ว่าจ้างให้ผลิตหรือจากการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าจ้างให้ผลิตทั้งผู้ผลิตไม่ได้คาดเห็นและไม่ควรจะได้คาดเห็นถึงความไม่ปลอดภัย

ผู้ผลิตส่วนประกอบของสินค้าไม่ต้องรับผิดชอบหากพิสูจน์ได้ว่า ความไม่ปลอดภัยของสินค้าเกิดจากการออกแบบหรือการประกอบหรือการกำหนดวิธีใช้ วิธีเก็บรักษา คำเตือน หรือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าของผู้ผลิตสินค้านั้น

มาตรา ๙ ข้อตกลงระหว่างผู้บริโภคร่วมกับผู้ประกอบการที่ได้ทำไว้ล่วงหน้าก่อนเกิดความเสียหายและประกาศหรือคำแจ้งความของผู้ประกอบการเพื่อยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการต่อความเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย จะนำมาอ้างเป็นข้อยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบไม่ได้

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้บริโภคมีความหมายเช่นเดียวกับนิยามคำว่า “ผู้บริโภค” ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สมาคม และมูลนิธิซึ่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคให้การรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้เสียหายได้ โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟ้องและดำเนินคดีแทนตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การฟ้องและดำเนินคดีแทนผู้เสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงแต่ไม่รวมถึงความรับผิดในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

มาตรา ๑๑ นอกจากค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจอันเป็นผลเนื่องมาจากความเสียหายต่อร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามปี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นชอบที่จะได้รับค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจ

(๒) หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ประกอบการได้ผลิต นำเข้า หรือขายสินค้าโดยรู้อยู่แล้วว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย หรือมิได้รู้เพราะความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือเมื่อรู้ว่าสินค้าไม่ปลอดภัยภายหลังจากการผลิต นำเข้า หรือขายสินค้านั้นแล้วไม่ดำเนินการใด ๆ ตาม

สมควรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความร้ายแรงของความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ การที่ผู้ประกอบการรู้ถึงความไม่ปลอดภัยของสินค้า ระยะเวลาที่ผู้ประกอบการปกปิดความไม่ปลอดภัยของสินค้า การดำเนินการของผู้ประกอบการเมื่อทราบว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการได้รับ สถานะทางการเงินของผู้ประกอบการ การที่ผู้ประกอบการได้บรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนการที่ผู้เสียหายมีส่วนในการก่อให้เกิดความเสียหายด้วย

มาตรา ๑๒ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยตามพระราชบัญญัตินี้เป็นอันขาดอายุความเมื่อพ้นสามปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้ประกอบการที่ต้องรับผิดชอบ หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันที่มีการขายสินค้านั้น

ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัย โดยผลของสารที่สะสมอยู่ในร่างกายของผู้เสียหายหรือเป็นกรณีที่ต้องใช้เวลาในการแสดงอาการ ผู้เสียหายหรือผู้มีสิทธิฟ้องคดีแทนตามมาตรา ๑๐ ต้องใช้สิทธิเรียกร้องภายในสามปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหายและรู้ตัวผู้ประกอบการที่ต้องรับผิดชอบ แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่รู้ถึงความเสียหาย

มาตรา ๑๓ ถ้ามีการเจรจาเกี่ยวกับค่าเสียหายที่พึงจ่ายระหว่างผู้ประกอบการและผู้เสียหายหรือผู้มีสิทธิฟ้องคดีแทนตามมาตรา ๑๐ ให้อายุความสะดุดหยุดอยู่ไม่นับในระหว่างนั้นจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้บอกเลิกการเจรจา

มาตรา ๑๔ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะเรียกค่าเสียหายโดยอาศัยสิทธิตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๕ สินค้าใดที่ได้ขายแก่ผู้บริโภคก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “มาตรฐาน” หมายความว่า ข้อกำหนดรายการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ หลายอย่างเกี่ยวกับ (1) จำพวก แบบ รูปร่าง มิติ การทำ เครื่องประกอบคุณภาพ ชั้น ส่วนประกอบ ความสามารถ ความทนทาน และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (2) วิธีทำ วิธีออกแบบ วิธีเขียนรูป วิธีใช้ วัตถุที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และความปลอดภัยอันเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (3) จำพวก แบบ รูปร่าง มิติของหีบห่อหรือสิ่งบรรจุชนิดอื่น รวมตลอดถึงการ ทำหีบห่อหรือสิ่งบรรจุชนิดอื่น วิธีการบรรจุ หุ้มห่อหรือผูกมัดและวัตถุที่ใช้ในการนั้นด้วย (4) วิธีทดลอง วิธีวิเคราะห์ วิธีเปรียบเทียบ วิธีตรวจ วิธีทดสอบและวิธีชั่ง ตวง วัด อันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (5) คำเฉพาะ คำย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สี เลขหมาย และหน่วยที่ใช้ในทางวิชาการอันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (6) ข้อกำหนดรายการอย่างอื่นอันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามที่รัฐมนตรี ประกาศหรือตามพระราชกฤษฎีกา “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๘๔/๑ คู่ความฝ่ายใดกล่าวอ้างข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนคำคู่ความของตนให้ คู่ความฝ่ายนั้นมีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้น แต่ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายหรือมีข้อ สันนิษฐานที่ควรจะเป็นซึ่งปรากฏจากสภาพปกติธรรมดาของเหตุการณ์เป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใด คู่ความฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการที่ตนจะได้รับประโยชน์จากข้อ สันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว

LemolLaw-California.com

California lemon Law Statute California Civil Code Section 1793.22.

(a) This section shall be known and may be cited as the Tanner Consumer Protection Act.

(b) It shall be presumed that a reasonable number of attempts have been made to conform a new motor vehicle to the applicable express warranties if, within 18 months from delivery to the buyer or 18,000 miles on the odometer of the vehicle, whichever occurs first, one or more of the following occurs:

(1) The same nonconformity results in a condition that is likely to cause death or serious bodily injury if the vehicle is driven and the nonconformity has been subject to repair two or more times by the manufacturer or its agents, and the buyer or lessee has at least once directly notified the manufacturer of the need for the repair of the nonconformity.

(2) The same nonconformity has been subject to repair four or more times by the manufacturer or its agents and the buyer has at least once directly notified the manufacturer of the need for the repair of the nonconformity.

(3) The vehicle is out of service by reason of repair of nonconformities by the manufacturer or its agents for a cumulative total of more than 30 calendar days since

delivery of the vehicle to the buyer, the 30-day limit shall be extended only if repairs cannot be performed due to conditions beyond the control of the manufacturer or its agents, the buyer shall be required to directly notify the manufacturer pursuant to

paragraphs (1) and (2) only if the manufacturer has clearly and conspicuously disclosed to the buyer, with the warranty or the owner's manual, the provisions of

this section and that of subdivision (d) of Section 1793.2, including the requirement that the buyer must notify the manufacturer directly pursuant to paragraphs

(1) and (2) The notification, if required, shall be sent to the address, if any, specified clearly and conspicuously by the manufacturer in the warranty or owner's manual. This presumption shall be a rebuttable presumption affecting the burden of proof, and it may be

asserted by The buyer in any civil action, including an action in small Claims court, or other formal or informal proceeding.

(c)If a qualified third-party dispute resolution process exists, and The buyer receives timely notification in writing of the availability of That qualified third-party dispute resolution process with a Description of its operation and effect, the presumption in

Subdivision (b) may not be asserted by the buyer until after the Buyer has initially resorted to the qualified third-party dispute Resolution process as required in subdivision (d). Notification of the Availability of the qualified third-party dispute resolution process is Not timely if the buyer suffers any prejudice resulting from any

Delay in giving the notification. If a qualified third-party dispute Resolution process does not exist, or if the buyer is dissatisfied with That third-party decision, or if the manufacturer or its agent neglects To promptly fulfill the terms of the qualified third-party dispute Resolution process decision after the decision is accepted by the Buyer, the buyer may assert the presumption provided in Subdivision (b) in an action to enforce the buyer's rights under Subdivision (d) of Section 1793.2. The findings and decision of a

Qualified third-party dispute resolution process shall be admissible In evidence in the action without further foundation. Any period of Limitation of actions under any federal or California laws with Respect to any person shall be extended for a period equal to the

Number of days between the date a complaint is filed with a third- Party dispute resolution process and the date of its decision or the Date before which the manufacturer or its agent is required by the Decision to fulfill its terms if the decision is accepted by the buyer, Whichever occurs later.

(d)A qualified third-party dispute resolution process shall be one That does all of the following.

(1)Complies with the minimum requirements of the Federal Trade Commission for informal dispute Settlement procedures as set forth in Part 703 of Title 16 of the Code of Federal Regulations, as those Regulations.

(2)Renders decisions which are binding on the Manufacturer if the buyer elects to accept the decision.

(3)Prescribes a reasonable time, not to exceed 30 Days after the decision is accepted by the buyer, within Which the manufacturer or its agent must fulfill the Terms of its decisions.

(4)Provides arbitrators who are assigned to decide Disputes with copies of, and instruction in, the Provisions of the Federal Trade Commission's Regulations in part 703 of Title 16 of the Code of Federal Regulations as those regulations read on January 1. 1987. Division 2 (commencing with Section 2101) of the Commercial Code, and this chapter.

(5)Requires the manufacturer, when the process Orders, under the terms of this chapter, either that the Nor conforming motor vehicle be replaced if the buyer

Consents to this remedy or that restitution be made to The buyer, to replace the motor vehicle or make Restitution in accordance with paragraph (2) of Subdivision (d) of Section 1793.2.

(6)Provides, at the request of the arbitrator or a majority Of the arbitration panel, for an inspection and written Report on the condition of a nonconforming motor

Vehicle, at no cost to the buyer, by an automobile Expert who is independent of the manufacturer.

(7)Takes into account, in rendering decisions, all legal And equitable factors, including, but not limited to, the Written warranty, the rights and remedies conferred in

Regulations of the Federal Trade Commission contained In Part 703 of Title 16 of the Code of Federal Regulations as those regulations read on January 1. 1987, Division 2 (commencing with Section 2101) of the Commercial Code, this chapter, and any other

Equitable considerations appropriate in the Circumstances, Nothing in this chapter requires that, to Be certified as a qualified third-party dispute resolution Process pursuant to this section, decisions of the Process must consider or provide remedies in the form Of awards of punitive damages or multiple damages, Under subdivision (c)of Section 1794, or of attorneys' Fees under subdivision (d)of Section 1794, or of Consequential damages other than as provided in Subdivisions (a)and (b)of Section 1794, including, but Not limited to, reasonable repair, towing, and rental car Costs actually incurred by the buyer.

(8) Requires that no arbitrator deciding a dispute may be a party to the dispute and that no other person, including an employee, agent, or dealer for the manufacturer, may be allowed to participate substantively in the merits of any dispute with the arbitrator unless the buyer is allowed to participate also. Nothing in this subdivision prohibits any member of an arbitration board from deciding a dispute.

(9) Obtains and maintains certification by the Department of Consumer Affairs pursuant to Chapter 9 (commencing with Section 472) of Division 1 of the Business and Professions Code.

(e) For the purposes of subdivision (d) of Section 1793.2.

Florida (FL)Lemon Law

Eligibility.

(1)IF a manufacturer has a certified procedure, a consumer claim arising during The Lemon Law rights period must be filed with the certified procedure no later Than 60 days after the expiration of the Lemon Law rights period. IF a decision Is not rendered by the certified procedure within 40 days of filling, the consumer May apply to the division to have the dispute removed to the board for

Arbitration.

(2)If a manufacturer has a certified procedure, a consumer claim arising during The Lemon Law rights period must be filed with the certified procedure no later Than 60 days after the expiration of the Lemon Law rights period. If a consumer Is not satisfied with the decision or the manufacturer's compliance therewith, The consumer may apply to the division to have the dispute submitted to the Board for arbitration. A manufacturer may not seek review of a decision made Under its procedure.

(3)If a manufacturer has no certified procedure or if a certified procedure does Not have jurisdiction to resolve the dispute, a consumer may apply directly to The division to have the dispute submitted to the board for arbitration.

(4)A consumer must request arbitration before the board with respect to a Claim arising during the Lemon Law rights period no later than 60 day after the Expiration of the Lemon Law rights period, or within 30 days after the final Action of a certified procedure, whichever date occurs later.

(5)The division shall screen all requests for arbitration before the board to Determine eligibility. The consumer's request for arbitration before the board Shall be made on a form prescribed by the department. The division shall Forward to the board all disputes that the division determines are potentially Entitled to relief under this chapter.

(6)The division may reject a dispute that it determines to be fraudulent or Outside the scope of the board's authority. Any dispute deemed by the division To be ineligible for arbitration by the board due to insufficient evidence may be Reconsidered upon the submission of new information regarding the dispute. Following a second review, the division may rejected a dispute if the evidence is Clearly insufficient to qualify for relief. Any dispute registered by the division shall Be forwarded to the department and a copy shall be sent by registered mail to The consumer and the manufacturer, containing a brief explanation as to the Reason for rejection.

(7)If the division rejects a dispute, the consumer may file a lawsuit to enforce The remedies provided under this chapter. In any civil action arising under this Chapter and relating to a matter considered by the division, any determination Made to reject a dispute is admissible in evidence.

(8)The department shall have the authority to adopt reasonable rules to carry Out the provisions of this section. 681.1096 pilot RV Mediation and Arbitration Program;

Montana Lemon Law

61-4-501. Definitions. For purposes of this part, the following definitions Apply:

(1) “Collateral charge” means all governmental charges, including but not limited to sales tax, property tax, license and registration fees, and fees in Lieu of tax.

(2) “Consumer” means the purchaser, other than for purposes of resale, Of a motor vehicle that has not been brought into nonconformity as the Result of abuse, neglect, or unauthorized modifications or alterations by The purchaser, any person to whom the motor vehicle is transferred during The duration of an express warranty applicable to the motor vehicle, or Any other person entitled by the terms of the warranty to the benefits of Its provisions.

(3) “Incidental damage” means incidental and consequential damage as Defined in 30-2-7-15.

(4) “Manufacturer” has the meaning applied to that word in 61-4-201.

(5) (a) “motor vehicle” means a vehicle, including the nonresidential portion Of a motor home as defined in 61-1-130, propelled by its own power, Designed primarily to transport persons or property upon the public Highways, and sold or registered in this state.

(b) The term does not include a truck with 10,000 pounds or more gross Vehicle weight rating. Motor vehicle does not include components, Systems, fixtures, appliances, furnishings, accessories, and features that Are designed, used, and maintained primarily for residential purposes.

(6) “Reasonable allowance for use” is an amount directly attributable to Use of the motor vehicle by the consumer and any previous consumers Prior to the first written notice of the nonconformity to the manufacturer Or its agent and during any subsequent period when the vehicle is not out Of service because of nonconformity. The reasonable allowance for use Must be computed by multiplying the total contract price of the vehicle by A fraction having as its denominator 100,000 and having as its numerator The number of miles that the vehicle traveled prior to the manufacturer’s

Acceptance of its return.

(7) “Warranty period” means the period ending 2 years after the date of The original delivery to the consumer of a new motor vehicle or during the First 18,000 miles of operation, whichever is earlier.

61-4-502. Notice—warranty enforceable after warranty period— When.

(1) If a consumer notifies in writing the manufacturer or its agent during The warranty period that a new motor vehicle does not conform to all Applicable express warranties, the repairs necessary to conform the new Motor vehicle to the express warranties shall be made by or at the Expense of the warrantor, regardless of the expiration of the warranty Period after notification of nonconformity is given by the consumer.

(2) The warranty period of an express warranty is extended to equal the Time that repair services are not available because of war or invasion or Because of strike or fire, flood, or other natural disaster. The presumption Provided herein may not apply against a manufacturer who has not Received prior written notification from or on behalf of the consumer and Has not had an opportunity to cure the alleged defect.

(3) The manufacturer must clearly and conspicuously disclose to the Consumer in the warranty or owner’s manual that written notification of a Nonconformity is required before a consumer may be eligible for a refund Or replacement of the vehicle. The manufacturer must include with the Warranty or owner’s manual the name and address where the written Notification must be sent.

61-4-503. Replacement for nonconformity to warranty.

(1) If after a reasonable number of attempts the manufacturer or its agent Or authorized dealer is unable, during the warranty period, to conform the New motor vehicle to any applicable express warranty by repairing or Correcting any defect or condition that substantially impairs the use and Market value or safety of the motor vehicle to the consumer, the Manufacturer shall replace it with a new motor vehicle of the same model And style and of equal

value, unless for reasons of lack of availability such Replacement is impossible, in which case the manufacturer shall replace it

With a vehicle of comparable market value.

(2)As an alternative to replacement, the manufacturer may accept return Of the new motor vehicle from the consumer upon refund to him of the Full purchase price, plus reasonable collateral charges and incidental Damages, less a reasonable allowance for the consumer's use of the motor Vehicle. The refund shall be paid to the consumer and to a lienholder, if Any, in proportion to their interests.

61-4-504. Reasonable number of attempts – presumption. A

Reasonable number of attempts to conform a new motor vehicle to the

Applicable express warranties is presumed to have been made for purposes of

61-4-503(1) if:

(1)the same nonconformity has been subject to repair four or more times

By the manufacturer or its agent or authorized dealer during the warranty Period but the nonconformity continues to exist; or

(2)the vehicle is out of service because of nonconformity for a cumulative

Total of 30 or more business days during the warranty period after Notification of the manufacturer, agent, or dealer.

61-4-505. Dealer exemption – liability to manufacturer.

(1)Nothing in this part imposes any liability on a dealer or creates a cause

Of action by a consumer against a dealer under 61-4-503.

(2)A dealer Is not liable to a manufacturer for any refunds or vehicle Replacements in the absence of evidence indicating that repairs made by The dealer were carried out in a manner inconsistent with the Manufacturer's instructions.

61-4-506 Provisions nonexclusive – applicability of U.C.C. – Defenses.

(1)The provisions of this part do not limit the rights or remedies available
To a consumer under any other law.

(2)All express warranties arising from the sale of a new motor vehicle are
Subject to the provisions of Title 30, chapter 2, part 3.

(3)It is an affirmative defense to a claim brought under this part that an
Alleged nonconformity does not substantially impair the use, market value, Or safety of the
vehicle or that the nonconformity is the result of abuse, Neglect, or unauthorized modification of
alteration of a motor vehicle by The consumer.

61-4-507. Exhaustion of remedies under federal law. The provisions of

61-4-503 are not applicable against a manufacturer who has established an Informal dispute
settlement procedure certified by the department of Administration to be in substantial
compliance with the provisions of Title 16, Code of Federal Regulations, part 703, as those
provisions read on October 1, 1983, unless the consumer has first resorted to that procedure
without Satisfaction.

61-4-508 through 61-4-510 reserved.

61-4-511. Manufacturer's dispute settlement procedure – certification –Prohibited contents.

(1)A manufacturer who has established an informal dispute settlement Procedure under
the provisions of Title 16, Code of Federal Regulations, Part 703 (16 CFR, part 703), as those
provisions read on October 1, 1983, Shall submit a copy of the procedure to the department of
administration. The department of administration shall issue a certificate of approval to a
Manufacturer whose procedure complies in all respects with the federal Regulations and
subsection (2). The department of administration shall Report to the department of justice all
manufactrere's procedures certified. The department of administration may issue subpoenas
requiring the Attendance of witnesses and the production of records, documents, or Other
evidence necessary to it in an investigation related to the Certification of a manufacturer's
informal dispute settlement procedure.

(2) A manufacturer's informal dispute settlement procedure must afford the consumer or the consumer's representative an opportunity to appear and present evidence in Montana at a location reasonably convenient to the consumer and, further, may not include any practices that:

- (a) delay a decision in any dispute beyond 60 days after the date on which the consumer initially seaports to the dispute settlement procedure;
- (b) delay performance of remedies awarded in a settlement beyond 10 days after a decision, except that a manufacturer may have 30 days following the date of decision to replace a motor vehicle or make refund to the consumer as provided in 61-4-503;
- (c) require the consumer to make the vehicle available for inspection by a manufacturer's representative more than once;
- (d) fail to consider in decisions any remedies provided by this part; Or
- (e) require the consumer to take any action or assume any obligation not specifically authorized under the federal regulations referred to in subsection (1).

61-4-525. Notice on resale of replaced vehicle. A motor vehicle which is returned to the manufacturer and which requires replacement or refund may not be sold in the state without a clear and conspicuous written disclosure of the fact that the vehicle was returned. The department of justice may prescribe by rule the form and content of the disclosure statement and a procedure by which the disclosure may be removed upon a determination that the vehicle is no longer defective.

61-4-533. Penalty. A violation of any provision of this part is an unfair or deceptive trade practice under Title 30, chapter 14, part 2, and the penalties provided in 30-14-224(1) apply.

History: En. Sec. 19, Ch. 744, L. 1985. *Prebushewski v. Dodge City Auto* (1984) Ltd.

Shawna Prebushewski, Appellant v. Dodge City Auto (1984) Ltd. And Chrysler

**Consumer Protection in the UAE Marcus Wallman, Partner – Corporate Commercial
(Dubai)**

Following on from our article in last month's Law Update (Issue 228)

Regarding the recently established consumer protection website,

www.consumerrights.ae, this is the first in a series of three articles which will

consider the UAE's Consumer Protection Law which was introduced in 2006

(the <<Law<<) and its implementing Regulations which were enacted in 2007

(the <<Regulations<<). We are also adding a new firm brochure entitled

<<Consumer Protection Laws in the UAE << to those available on our website

www.tamimi.com.

Product liability is one of consumer protection law's three areas of Regulation. It deals with a supplier's liability to consumers as a result of Defects in the nature of the products it sells. Design and manufacturing Defects are often referred to as <<inherent<< because the defect may not be known to exist at the time of a product's sale.

The second area is trade practices law. This area deals with a supplier's Obligations in the context of the sale of goods and services and covers issues Such as labeling requirements, warranties, after sales service obligations and So on. The third area is competition law which applies to business practices Which restrict free trade and competition in whole markets. These second and Third areas will be considered in later articles.

Product Liability There are essentially three causes of product liability. They are defective Design, defective manufacture and failure to properly instruct consumers on

The proper use of a product or warn consumers of latent dangers in a Product. The aim of product liability laws is to minimize the damage caused By defective products and to compensate those who have been affected.

In the UAE, product liability law is addressed by provisions in Chapter 4 of The Law and in the implementing Regulations.

Department of Consumer Protection The Law and Regulations are administered by the Department of Consumer Protection (the <<Department<<) within the Ministry of Economy (the <<ministry<<). The Department has stated that it will remain the contact point For consumer complaints, through its telephone hotline and internet site Portals (assisted by the individual Emirates as evidenced on the www.consumerrights.ae website). The intention is that the Department will refer appropriate complaints to the relevant Emirate's consumer court (once established) for adjudication. It would appear that the Department will act as a <<Quality filter<< to ensure that frivolous and vexatious claims do not waste valuable court time and resources.

Product Liability Law The UAE's product liability laws are consistent with those of other Countries, suppliers are liable for damages caused to UAE consumers by their Use of defective products. In particular, products must comply with UAE Standards, be properly labeled and leafleted and carry appropriate warnings. To recall or not recall, that is the question

A large number of the provisions contained in the Regulations deal with The issue of recall of defective products. As clearly demonstrated by recent Motor vehicle recalls, a product recall can have a major economic and Reputational impact on the manufacturer and distributors of those goods Being recalled. IT is important that manufacturers and distributors are aware Of the obligations imposed upon them under the Regulations with regard to Product recalls.

The definition of <<defect<< in the Regulations is wide and covers faults in The <<designing, processing or manufacturing of any good, its non-suitability, Deformation or damage before, during or as a result of use, or due to the Non-conformity or non-compliance sufficiently with the Approved Standards Specifications, the warranty, or specifications declared or to be declared by The provider; or any acknowledgement or advertisement relating to or posted On the goods<<.

Penalties In addition to the costs of compensating consumers for their losses and Rectifying the defects, there are penalties provided for in the Law and Regulations for breaches.

A fine of not less than AED 10,000 will apply if a product does not have a Conspicuous warning of risks associated with using it. In all other cases The fine is not less than AED 1,000. In addition, the court may direct that the Product be confiscated or destroyed along with the equipment and raw Materials used in its manufacture. Furthermore, not recalling a defective Product is deemed by the Regulations to be a crime under the UAE's Suppression of Cheating and Fraudulence in Commercial Transactions Law.

The Law also contains a very broad power granted to the Minister of Economy to suspend trading by any business that does not comply with the Law for up to a week and to also refer the issue of permanent closure of theBusiness and disposal of any goods which do not comply with the Law to the Courts.

Canada Ltd., Respondents Supreme Court of Canada Major, Bastarache, LeBel, Deschamps, Fish, Abella, Charron JJ.

Heard: March 9, 2005 Judgment: May 19, 2005 Docket: 30189 Thomson Reuters Canada Limited or its Licensors (excluding individual Court documents). All rights reserved.

Plaintiff purchased new truck from dealer – after 31,000 km of use, truck Was damaged beyond repair in fire caused by electrical short circuit- Plaintiff contracted provincial insurer, dealer, and manufacturer – Insurance Claim was settled for less than amount owing on purchase – Manufacturer Declined to negotiate with plaintiff – Plaintiff brought action for damages Against dealer and manufacturer – Action was allowed; trial judge awarded Exemplary damages against defendants – dealer and manufacturer appealed

- Appeal was allowed in part; exemplary damages were set aside – Plaintiff Appealed – Appeal allowed – The Consumer Protection Act (Act) articulated Discrete test for exemplary damages pertaining to consumer product Warranties that was different than one found in common law – Section 65(1) Of Act gave discretion to trial judge to award exemplary damages for willful Violations of Act, rather than conduct that offended court’s sense of decency

Section 65(1) of The Consumer Protection Act gave discretion to the trial judge to Award exemplary damages for willful violations of Act. Rather than conduct that s. 40(1) of the Act reinforced the Distinctiveness of the legislative approach by explicitly stating that remedies in the Act were in addition to other remedies already in force. Section 66 of The Consumer Protection Act provided that costs “shall” not be awarded against Consumers who brought actions against a manufacturer or a retail seller for a breach Of warranty, whether or not the consumer was successful. The spirit of the legislative Section was to protect consumers who brought legitimate lawsuits from the Disincentives of potentially onerous costs awards against them, and nothing in the Language of s. 66 limited its application to the first stage in the natural progression of Legal proceedings, especially since the limitation of costs protection to the trial level Would have discouraged lawful pursuit of such claims. The plaintiff was entitled to Costs throughout. Statutes considered: Bills of exchange Act, R.S.C. 1952, c. 15 Pt. V [en. 1969-70, c. 48, s. 2] – considered Consumer Packaging and labeling Act, S.C. 1970-71-72, c. 41 Generally – considered

Consumer Products Warranties Act, 1977, S.S. 1976-77, c. 15 Generally – considered

Consumer Protection Act, S.S. 1996, c. C-30.1 Generally – considered Analysis

A. Exemplary Damages

23 The primary issue in this appeal is whether the violation of the Act In this case gave rise to exemplary damages under s. 65 of the Act. This Requires a determination of whether s. 65 articulates a discrete test for Exemplary damages, or should be interpreted as merely codifying the Common law. Section 65 is found in Part III of The Consumer Protection Act Dealing with consumer product warranties:

65(1) In addition to any other remedy provided by this Part or any other law In force in the province, a consumer or a person mentioned in subsection 41(1) or in section 64 may recover exemplary damages from any Manufacturer, retail seller or warrantor who has committed a willful violation Of this Part.

(2) In an action in which exemplary damages are claimed, evidence Respecting the existence of similar conduct in transactions between the Manufacturer, retail seller or warrantor and other consumers is admissible for The purposes of proving that violation of this Part was willful or of proving the Degree of willfulness of the violation.

65, is found in Part III of the Act: 40(1) The rights and remedies provided in this Part are in addition to any Other rights or remedies under any other law in force in Saskatchewan unless A right or remedy under that law is expressly or impliedly contradicted by this Part.

30 One can find additional support for the view that s. 65(1) represents A departure from the common law test for exemplary damages from the way Such damages are referred to in s. 16, contained in Part II of the Act. Part II Addresses unfair marketplace practices. Section 16(1)(b) provides that when A court finds that a supplier has committed an unfair practice, it may Award the consumer damages in the amount of any loss suffered because of The unfair practice, including punitive or exemplary damages;...

38 As previously indicated, the trial judge made a number of factual Findings underpinning her conclusion that the violation was wilful and that Exemplary damages were

warranted. She stated: ...the admission of Eric Durance of behalf of Chrysler clearly show that not Only did Chrysler know about the problems of the defective daytime running Light modules, it did not advise the plaintiff of this. It simply chose to ignore The plaintiff's requests for compensation and told her to seek recovery from

Her insurance company. Chrysler ... made a business decision to neither Advise its customers of the problem nor to recall the vehicles to replace the Modules... Chrysler was not prepared to spend \$250 million even though it Knew what the defective module might do. Mr. Durance admits that there is no other explanation for the fire in the

Plaintiff's truck. There is no indication that the plaintiff did anything to the Truck to cause the fire. Jim Wikins, the proper officer for Dodge, admitted That Dodge has done nothing to find out why the truck burned. Mr. Wikins Admits that Dodge has done nothing to compendate the plaintiff. Counsel for the defendants argues that this matter had to be resolved by Litigation because the plaintiff and the derendants simply had a difference of Opinion on whether the plaintiff should be compensated by the defendants. Had the defendants some dispute as to the cause of the fire, that may have Been sufficient to prove that they had not wifully violated this Part of the Act. They did not. They knew about the defective daytime running light module. They did nothing to replace the burned truck for the plaintiff. They offered The plaintiff no compensation for her loss. Counsels' position that the Definition of the return of the purchase price is an arguable point is not Sufficient to negate the defendants' violation of this Part of the Act. I find the Violation of the defendants to be willful.

40 In the court of Appeal, costs were awarded against Ms.Prebuszewski, an award she submits the Court of Appeal had no jurisdiction To make.

41 Unless the action is frivolous or vexatious, s. 66 of the Act provides That costs "shall" not be awarded against a consumer who brings an action Against a manufacturer or retail seller for beach of warranty, whether or not The consumer is successful:

66(1) No costs shall be awarded against a consumer, a person mentioned in Subsection 41(1) who derives his or her property or interest in a consumer Product from or through a consumer, or a person mentioned in section 64, Who:

(a) Brings an action against a manufacturer, retail seller or warrantor for Breach of a warranty pursuant to this Part;

.....

(2) Subsection (1) applies regardless of whether the consumer or other Person is successful in his or her action, defence or counterclaim unless, in the opinion of the court, the action, defence or counterclaim was frivolous or Vexatious.

42 Chrysler and Dodge City argue that this provision's protective scope is limited to proceedings in the Court of Queen's Bench. They rely on s. 3(c) of the Act which defined "court" as "Court of Queen's Bench". I see nothing in the language of s. 66 that either expressly or implicitly limits its application to the first stage in the natural progression of legal proceedings. Section 66(1), which stipulates that no costs should be awarded against a consumer, is clearly the defining provision in s. 66. It does not mention the word "court". The presence of that word in s. 66(2), a modifying provision, should not be read in a way that detracts from the clear purpose articulated in s. 66(1).

43 The spirit of s. 66 is to protect consumers who start legitimate lawsuits from the disincentive of potentially onerous costs awards against them. Its intent is to encourage the lawful pursuit of such claims. Limiting the application of such costs protection to the trial level would have the opposite effect, given the likelihood that unsuccessful defendants may, as they have a right to do, seek to appeal.

44 Since both the trial and the appeal court held that Ms. Prebushewski was entitled to damages in the amount of the purchase price of the truck,

FindLaw FOR LEGAL PROFESSIONALS Products Liability Law in Japan

By Wayne B. Mason of Sedgwick, Detert, Moran & Arnold LLP On July 1, 1994, Japan's national legislature, the Diet, enacted the country's first law specific to products liability: the Product Liability Law (Law No. 85, 1994) (PL Law). The law, which introduced the concept of strict liability and expanded the definition of a liable manufacturer, went into effect one year later, on July 1, 1995. Prior to the PL Law, no specific cause of action for strict product liability existed in Japanese jurisprudence. Individual plaintiffs were forced to bring claims under Japan's Civil Code using a theory of contractual liability or negligence. These theories afforded little relief for injured parties – and left individual plaintiffs at a particular disadvantage. A review of successful (from the plaintiff's perspective) products liability cases in Japan before 1995 indicates that cases involving a single injury to one plaintiff (i.e., mass tort cases), rather than those involving a single injury to one plaintiff, were more likely to be redressed by the Japanese courts. Further, although some Japanese courts were beginning to lower the burden of proof, legislated, pure strict liability for all was not available until the advent of the PL Law. The number of products liability lawsuits filed in Japan have increased since the PL Law went into effect. Significantly, many of the new products liability lawsuits are being brought by individuals or small groups for relatively small claims. Even more importantly, individual plaintiffs are now prevailing in their lawsuits and obtaining judgments against manufacturer defendants for claims that a few short years ago would have been unactionable.

Consumer plaintiffs face many obstacles in Japan. Injured parties have long faced systemic and cultural disincentives to personal injury and product liability lawsuits in Japan. The new PL Law improved the playing field for plaintiffs in terms of expanding the cognizable legal theory of recovery, but did not address the significant barriers imposed by the Japanese legal system. A review of Japan's legal system illuminates the challenges faced by individual consumer plaintiffs, and places the PL Law in context.

The most significant hurdle faced by product liability and personal injury plaintiffs perhaps was, and still is, the nature of the Japanese legal system itself. Japan based its

Modern legal system of French and German civil law models. The system lacks the Three main ingredients of a robust plaintiffs' practice: jury trials, punitive damages and Contingent fee agreements. Add to that the system's severe limitations on pretrial Discovery, high attorneys' fee, costly court filing fees and protracted trials, and one can Begin to appreciate the magnitude of the barriers to litigation faced by injured Japanese Consumers – and their attorneys.

Plaintiffs do have an alternative to formal litigation, however, Japan has long had an extensive alternative dispute resolution system in place -- and whether or not it developed as a consequence of the risk-laden court system – Japan's ADR system deters litigants from using the courts by providing a faster, less-expensive alternative. There is debate on whether cultural traits of the Japanese contribute to their non-Litigious nature, and lead parties to favor ADR. Many scholars attribute the Japanese Desire to avoid confrontation and the seeking of group harmony as contributing to the Lack of litigation in Japan. Others, however, believe that the Japanese sue at the same Rate as citizens of Great Britain and Germany, but are severely hampered by the nature Of the Japanese legal system. Perhaps the reality is that both factors are in play, but at Minimum, the hurdles presented by the Japanese legal system only further encourage Non-litigious means of solving disputes.

Even though the PL Law did not go into effect until 1995, the concept of strict liability Had already been embraced in a few mass tort product liability cases, For example, the Morinaga Dairy case involved twelve thousand infants who were sickened by arsenic Tainted milk in 1955, and the thalidomide drug cases involved 63 families who sued the Government and manufacturers of the drug in several lawsuits filed in 1963 to 1965 for

Failure to warn of the drug's side effects. In each case, the Japanese courts lowered the Plaintiffs' burden of proof to infer negligence and admit statistical evidence. Then, As These cases captured the public's attention, the Japanese government assisted in Collecting necessary evidence. More telling is a 1994 case involving a television set That caught fire, which commentators observed as "decided in anticipation of the Coming PL Law." Even though the individual plaintiff was unable to clearly prove Causation, the Osaka District court assumed manufacturer negligence because the Television set was proven to be defective. Some scholars argue that these cases show That the Japanese courts were already moving towards the use of a strict liability Scheme, or at least a lessening of the burden of proof by plaintiffs, and that the new PL Law is evolutionary, not revolutionary.

Knowing that a consumer need prove only the existence of a product defect in court, Manufacturers are now more likely to settle claims with consumers. Product recalls Have increased in number and publicity, and certain products were redesigned or Discontinued. Drug companies are making more voluntary disclosures of possible Adverse side effects in their package inserts, and many drug and medical equipment Manufacturers have recalled their defective products without concealment. Japanese Toymakers are coating the small parts of their toys with foul tasting chemicals to Discourage children from putting those parts in their mouths, and new appliances are Being built with safety devices such as sensors that turn off heaters when there is Vibration or the heater topples. The Product Liability Act (Act No.85.1994) (tentative translation)

Article 1 (Purpose)

The purpose of this Act is to relieve the injured person by setting forth Liability of the manufacturer, etc. for damages when the injury on a life, a Body, or property is caused by a defect

in the product, and thereby to Contribute to the stabilization and improvement of the people's life and to the Sound development of the national economy.

Article 2 (Definitions)

(1) As used in this Act, the term "product" means movable property Manufactured or processed.

(2) As used in this Act, the term "defect" means lack of safety that the Product ordinarily should provide, taking into account the nature of the Product, the ordinarily foreseeable manner of use of the product, the time When the manufacturer, etc. delivered the product, and other circumstances Concerning the product. As used in this Act, the term "manufacturer, etc." means any one of the Following:

1. Any person who manufactured, processed, or imported the product as Business (hereinafter called just "manufacturer");

2. Any person who, by putting his name, trade name, trade mark or other Feature (hereinafter called "representation of name, etc.") on the product Presents himself as its manufacturer, or any person who puts the Representation of name. etc. on the product in a manner mistakable for the Manufacturer;

3. Apart from any person mentioned in the preceding subsections, any person

Who. By putting the representation of name, etc. on the product, may be Recognized as its manufacturer-in-fact, in the light of a manner concerning Manufacturing, processing, importation or sales, and orther circumstances. Article 3 (Product liability) The manufacturer, etc. shall be liable for damages caused by the injury, when He injured someone's life, body or property by the defect in his delivered Product which he manufactured, processed, imported or put the representation Of name, etc. as described in subsection 2 or 3 of section 3 of Article 2 on. However, the manufacturer, etc. is not liable when only the defective product Itself is damaged.

Article 4 (Exemptions)

In cases where Article 3 applies, the manufacturer, etc. shall not be liable as a Result of Article 3 if he proves;

1. That the state of scientific or technical knowledge at the time when the Manufacturer, etc. delivered the product was not such as to enable the Existence of the defect in the product to be discovered; or

2. In the case where the product is used as a component or raw material of Another product, that the defect is substantially attributable to compliance With the instruction concerning the specifications given by the manufacturer Of the said another product, and that the manufacturer, etc. is not negligent on Occurrence of the defect.

Article 5 (Time Limitations)

(1) The right for damages provided in Article 3 shall be extinguished by Prescription if the injured person or his legal representative does not exercise Such right within 3 years from the time when he becomes aware of the Damage and the liable party for the damage. The same shall also apply upon The expiry of a period of 10 years from the time when the manufacturer, etc. Delivered the product.

(2) The period in the latter sentence of section 1 of this Article shall be Calculated from the time when the damage arises, where such damage is Caused by the substances which are harmful to human health when they Remain or accumulate in the body, or where the symptoms for such damage Appear after a certain latent period.

Article 6 (Application of Civil Code) In so far as this act does not provide otherwise, the liability of the Manufacturer, etc. for damages caused by a defect in the product shall be

Subject to the provisions of the Civil Code (Act No. 89, 1896). Supplementary provisions

1. Enforcement Date, etc. This Act shall come into force the day afer one Year from the date of promulgation, and shall apply to the products delivered By the manufacturer, etc. after this Act comes into force.

2. Partial Amendment of the Act on Compensation for Nuclear Damage The Act on Compensation for Nuclear Damage (Act No.147, 1961) shall be Partially amended as follows: In section 3 of Article 4 of that Act, “and the Act relating to the Limitation of

The Liblility of shipowners (Act No. 94, 1975)” shall be amended as “, the Act Relating to the Limitation of the Liability of shipowners (Act No. 94, 1975) And the Product Liability Act (Act No. 85, 1994)”.

United for a multicultural Japan Special interest Guide to the product liability law m

(Law No. 85, 1994)

1. Introduction of the product Liability System Through the rapid development of science and technology and aggressive innovation in Economic activities, Japan has attained a society of mass production and mass Consumption. On the other hand, because consumers use and consume high-tech and Complicated products daily, their safety primarily depends on product manufacturers. Therefore, in order to change the principle of liability for damages in product-related Accidents from “negligence” to “defect”, and relieve the injured persons in a swift and Appropriate manner, the Product Liability Law shall come into force from July 1, 1995. With the introduction of the Product Liability system, it is expected that the way of Thinking and the approach concerning product safety of both the industry business Segment and the consumer segment will change and improve.

2. What is Product Liability? (1) Definition of Product Liability

Product Liability shall be defined as liability for damages in such case as follows: In the case where due to a defect in the delivered product, a life, body or property of Another person (including a third party not using or consuming the product directly, and A legal person as well as a natural person) is injured, the person who manufactured, Processed, imported or put his name. etc. on the product as business is liable for Damages of the injured person.

(2) Significance of Introduction of the Product Liability Law Previously in Japan, claims for damages have usually been made based on (the Civil Code Article No.709 in case the injury is caused by a defect in the product. The Civil Code Article No 709 employs the “fault-based liability (negligence) principle”, and Requires the “intention or fault” of the manufacturer, etc. as a condition for liability.) The Product Liability Law takes the “defect in the product” as a condition for liability Instead of the “intention or fault” of the manufacturer, etc, Therefore, after introduction Of the product Liability Law, the injured has only to verify the “defect in the product” For claiming damages. Civil code Article No 709

- The damage

- The intention or fault of the accused
- The causal relationship between the Damage and the intention or fault Product Liability

Law

- The damage
- The defect in the product (at the Time distribution commences)
- The causal relationship between the Damage and the defect

The Product Liability Law can be said to employ the “liability without fault principle” That is, the manufacturer, etc. is liable for damages if the injury is caused by a defect in The product regardless of whether it was is intention or fault. However, the Manufacturer, etc, is not liable when there is no defect in the product. As the Product Liability Law is a menas for claiming damages, the plaintiff side bears the burden of Proof for the above-mentioned 1) – 3). The enactment of the product Liability Law Menas a change in the liability rule from fault-based liability principle-To-defect- Based liability principle

3. Points of the Product Liability Law (1)Scope of the product By definition, “product” means movable property manufactured or processed. Therefore, incorporeal property such as services, information, fostware, electricity, etc. And immovables are not the object of the Law. Moreover, agricultural, forestall, marine And mineral products which are not processed artificially are not the object of the Law.

(2)Parties subject to liability Parties subject to liability are as follows: Manufacturer Improter

Any person who puts his name, etc. on the product with such titles as “manufacturer” or

“importer”, or any persoy who puts his name, etc. on the product in a manner Mistakable for its manufacturer or importer (For instance, any person selling OEM Products using his company brand name) Any person who, by putting his name, etc. on The product, may be recognized as its manufacturer-in-fact, in the light of a manner Concerning manufacturing, processing, importation or sales, and other circumstances (For instance, any person. Even though he puts his name, etc. on the product with such Titles as “seller” or “sales agency”, who is socially recognaized as its manufacturer-in- Fact or is a sole distributor of the product)

(3) Concept of the term “defect” A “defect” does not mean mere lack of quality of the product, but means lack of safety in the product which may cause the injury to life, body, or property. In the law, the term “defect” is defined as “lack of safety that the product ordinarily should provide.” Taking into account “the nature of the product”, “the ordinarily foreseeable manner of use of the product”, “the time when the manufacturer, etc, delivered the product”, and other circumstances concerning the product. These three above-mentioned circumstances include such respective factors, as are presented below. In the actual trial, while the weight of each factor is different depending on individual cases, these factors are comprehensively taken into account in judging whether the product is defective or not. Meaning of “the nature of the product” This means the circumstances of the product itself, including factors such as the following: representation of the product (instructions, warnings, etc. to prevent accidents) effectiveness and usefulness of the product (compared to its danger) cost vs. effect (the safety standard of products in the same price range) probability of occurrence of accident and its extent ordinary use period and durable period of the product Meaning of “the ordinarily foreseeable manner of use of the product” This means the circumstances concerning use of the product, including factors such as the following reasonably foreseeable use of the product possibility of preventing damage from occurring by the product user Meaning of “the time when the manufacturer, etc. delivered the product” This means the circumstances when the manufacturer, etc. delivered the product, including factors such as the following: situation at the time the product was delivered (the safety level required in society at the time the product was delivered) technological capabilities (the prior state of safety regulations and possibility of alternative design)

(4) Exemptions Development Risk Defense, The Product Liability Law admits “Development Risk Defense” as an exemption. This means the manufacturer, etc. shall not be liable for damages, if the manufacturer, etc. proves that the state of “scientific or technical knowledge” at the time when the manufacturer, etc. delivered the product was not such as to enable the existence of the defect in the product to be discovered. “Scientific or technical knowledge” means all the established knowledge that could influence the decision on the existence of the defect, and not the knowledge held by a peculiar person but the total knowledge that objectively exists in society. Component or Raw Material Manufacturer’s Defense Insofar as components or raw materials are “products” movable property manufactured or processed, their

manufacturers are also subject to liability in The Law. However. If the manufacturer, etc. of a component or raw material proves that The defect is substantially attributable to compliance with the instructions concerning The specifications given by the assembling manufacturer who incorporates the Component or raw material into another product. And that the manufacturer. Etc. is not Negligent on occurrence of the defect the manufacturer of the component or raw Material shall not be liable for damages.

(5) Time Limitations The right for damages provided in the Law shall be extinguished by prescription if the Injured person or his legal representative does not exercise such right within the Following period: A period of three years from the time when the injured person or his Legal representative becomes aware of the damage and the liable party for the damage (short-term negative prescription) A period of the years from the time when the Manufacturer, etc. delivered the product (long-term liable period)